

تحلیل نظام سکونتگاهی ناحیه خرم آباد استان لرستان با استفاده از قاعده رتبه - اندازه)

محمد رحمانی^۱ میترا پارسائیان^۲*

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، ایران Mohammad.Rahmani\@Gmail.com

۲. دانشجو کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، ایران Mitra.Parsaei@Gmail.com

چکیده

این تحقیق از نوع کاربردی است که با مطالعه اسنادی و روش مشاهده غیر مستقیم از طریق نقشه های موجود و عکس های هوایی پژوهش شده است. روش عمده تحقیق توصیفی-تحلیلی است و محقق ۱۶ نقطه شهری که جامعه آماری تحقیق محسوب می گردد را، در غالب ناحیه غربی استان لرستان در یک نظام فضایی و سکونتگاهی مورد مطالعه قرار داده است. در این پژوهش برای تحلیل نظام سکونتگاهی این نواحی معیارهای موجود در تشخیص مجموعه شهری با قاعده رتبه- اندازه در سطوح ناحیه ای تطبیق داده شده است که بر این اساس در بررسی های انجام شده مشخص شد که طی دهه ۱۳۷۵-۱۳۶۵ نظام نخست شهری ناحیه با افزایش جمعیت شهرهای کوچکتر رو به تعادل است اما طی دهه ۱۳۸۵-۱۳۷۵ با اضافه شدن ۱۱ نقطه شهری اختلاف شهرهای میانی از توزیع نرمال افزایش یافته و عدم تعادل در شبکه شهری این ناحیه دیده می شود. با رشد جمعیت شهری ناحیه خرم آباد طی دهه های گذشته و ایجاد مرکز جمعیتی خرم آباد که بیشتر جمعیت شهری ناحیه را در خود جای داده است و در نظر گرفتن پتانسیل ها، قابلیت ها و محدودیت های این مراکز از نظر امکانات و حتی محدودیت گسترش این شهرها (کوهستانی بودن و به تبع آن کمبود و گرانی زمین)، لزوم تمرکززدایی شهر خرم آباد بیش از پیش آشکار می گردد. که در این مورد تقویت شهرهای میانی و کوچک مانند کوهدشت، نورآباد الشتر و ... با ایجاد امکانات لازم در این شهرها و روستاهایی که به شهر تبدیل شده اند لازم است تا جوابگوی حوزه ی نفوذ جمعیتی خود باشد. به این ترتیب از عمق شکاف موجود بین شهر اول با سایر نقاط کاسته میشود و از این نظر ناحیه رو به تعادل خواهد رفت.

واژه های کلیدی: نظام سکونتگاهی، نظام فضایی، قاعده رتبه - اندازه، ناحیه خرم آباد، لرستان